

Byggnadsminnesförklaring av Strykjärnet, fastigheten
Kopparkypen 23. Holmbrogränd, Norrköping

Fråga om byggnadsminnesförklaring av rubricerad byggnad har väckts av Johannes Strömberg 1984-03-30. Länsstyrelsen har 1990-03-21 upprättat en byggnadsbeskrivning och ett förslag till skyddsföreskrifter, vilka remitterats till Strykjärnet i Norrköpings HB, som äger fastigheten, Norrköpings kommun och Riksantikvarieämbetet. Östergötlands länsmuseum har fått handlingarna för kännedom. Inkomna synpunkter har beaktats.

BYGGNADSBESKRIVNING

Det s k Strykjärnet, beläget på en vattenomfluten holme strax nedströms Bergsbron, har blivit något av en symbol för Norrköpings unika, komprimerade industrilandskap utmed Motala ström. Det uppfördes 1916-17 som bomullsväveri för Holmens Bruks och Fabriks AB, ett företag med anor i tidigt 1600-tal.

Det blev den unge arkitekten Folke Bensow som fick uppdraget att utforma nybyggnaden. Genom ett maximalt utnyttjande av byggtomten har det fem våningar höga väveriet fått en assymetrisk byggnadskropp som följer Laxholmens strandkonturer.

Stommen består av bärande tegelväggar med betongbjälklag uppburna av pelare i samma konstruktion.

I det inre består våningsplanen i princip av öppna salar med rader av pelare och dagsljusinsläpp genom stora fönsteröppningar från sex håll. Utrymmen som trapphus, hiss m m har koncentrerats till nordöstra hörnet. För närvarande pågår en invändig ombyggnad med en inredning av industrisalarna för Arbetets museum.

Fasaderna har utformats i det tidiga 1900-talets nyklassicistiska stil men anknyter samtidigt till den dominerande arkitekturtraditionen inom industrilandskapet, som introducerats av stadsarkitekten Malm i mitten av 1800-talet.

1991-07-04

Enligt kultur-
miljöenhetens
diarium har
detta ärende
inte över-
klagats.

Evy Rydergård
Evy Rydergård

Mot de gula putsmurarna står täta rader av spröjsade fönster och en stram utsmyckning i grafitgrått, med bl a geonomgående stiliserade pilastrar, takgesims och betoning av vissa fönsterpartier.

Byggnaden bevarar egenarten hos en gången tids byggnadsskick och är med hänsyn härtill att anse som synnerligen märklig.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med hänvisning till ovanstående byggnadsbeskrivning samt bifogad promemoria och med stöd a 3 kap 1 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m Strykjärnet Kopparkypen 23, Norrköpings kommun, som byggnadsminne. I samband härmed lämnar länsstyrelsen följande skyddsföreskrifter enligt 3 kap 2 § nyssnämnda lag.

1. Byggnaden får inte rivras eller till det yttre ombyggas eller på annat sätt förändras.
2. Underhållsåtgärder på byggnadens exteriör skall utföras i samråd med länsstyrelsen och på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skydds-föreskrifter kan anses påkallad av särskilda skäl får länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m meddela tillstånd därtill.

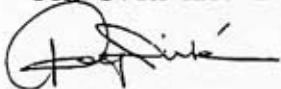
Enligt 3 kap 21 § lagen om kulturminnen gäller detta beslut även om det överklagas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

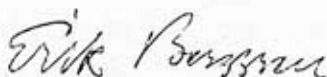
Se bilaga (formulär 130, kammarrätten).

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsstyrelsen i plenum fattat beslut, har förutom föredraganden deltagit länsrådet Lars Rydberg, tf länsantikvarien Carin Claréus, förste länsassessorn Bo Hultström, länsarkitekten Kersti von Bahr och länslantmätaren Ragne Uhrberg. I styrelsens beslut deltog landshövdingen och

ledamöterna Per-Olof Strindberg, Per A Pettersson, Gunnar Assered, Lars Olof Torfgård, Henry Eriksson, Rolf Andersson, Nils Lennstam och Börje Stensson samt suppleanterna Gun Axelsson, Svante Larsson, Inge Carlsson, Bengt Almkvis och Sven-Åke Lundh.

Rolf Wirtén
Landshövding

Erik Berggren
Avdelningsdirektör

Bilaga

karta

Kopia till

riksantikvarieämbetet 3 ex
läns museet
byggnadsnämnden, Norrköping
inskrivningsmyndigheten, Norrköpings tingsrätt
fastighetsbildningsmyndigheten
fastighetsregistermyndigheten
lantmäterienheten
verksledningens kansli
juridiska enheten
planenheten
kulturmiljöenheten

STRYKJÄRNET

Kopparkypen 23

Norrköpings register-
område och kommun

ÄRENDE 221-579-88

SKALA 1-2000

— GRÄNS FÖR FASTIGHET,
BYGGNADSMINNE OCH
BYGGNAD